

"DANSKEREN"
— is —
THE ONLY SEMI-WEEKLY
DANISH NEWSPAPER
Published in U. S. A.
It is owned by
The United Danish Evang.
Luth. Church
and is published by
Danish Luth. Publ. House,
Blair, Nebr.

Danskeren

"DANSKEREN"
er det eneste danske Blad i
Amerika, der udgaar
TO GANGE OM UGEN
udgivet af
Danish Luth. Publ. House,
Blair, Nebr.
Prøvenummer sendes
frit paa Forlangende.

Kr. 92.

Blair, Nebr., Tirsdag den 19. November 1912.

21. Aarg.

Skaarde Fredsbetingelser.

Men Tyrken synes at være haab-
løst bragt paa Aue.

Frygtelig Kamp om Adrianopel;
den synes at være indtaget.

Konstantinopel, 14. Nov. — At
Adrianopel er falden, det er, hvad
man fortæller her. Siden Middag i
Gaar har den traadte forbindelse
med den belejrede Stad laaet fejl.

Sindindtil har den tyrkiske Re-
gering ingen Underretning modtaget
som svar paa dens Henvendelse til
Sofia om Paabenstilstand. Derfor
er Raadet om, at en saadan var op-
naaet, ugrundet.

Indtil i Dag har der ingen Kamp
fundet Sted langs Tchatalja Linien
siden i Søndags, da Bulgarene an-
greb to Iderforter. Det tyrkiske
Krigsflådturbin Reis' Komman-
der melder imidlertid, at han kl.
3 i Eftermiddag bombarderede Bul-
garene i Nord for Derfosfen. Au-
toriteterne her paaskaar, at Tilstan-
den langs Tchatalja-Linien er til-
fredsstillende, og at man er i Nærd-
hed af opføre en anden Forbars-
linie. De udenlandske Militærat-
taeher er rejst til Fronten.

Bulgarene indtog Rodosto, en
By paa Marmaraisken, i Gaar. Et
kort Antal Kolera-Patienter er ble-
ven forflyttet til forskellige Kasar-
etter. Der er flere Tilfælde blandt
de faarede.

London, 14. Nov. — Tyrkiet har
nu formelt Henvendt sig til Bulgari-
en og anholdt om Fred. Det det
ikke kunde vente længere paa Svar
fra Magterne. Men der er ikke end-
nu opnaaet Paabenstilstand. Det si-
ges, at Bulgarien fordrer, at Adria-
nopel, Skutari og Monastir røm-
mes som Betingelse for Paabenstil-
stand. Imidlertid fortættes Under-
handlingerne.

Der øes fremdeles streng Cen-
sur, saa det er vanskeligt at faa nøj-
agtig Underretning om den militære
Stilling. — Der medles fra baade
tyrkiske og serbiske Kilder, at Adria-
nopel er falden, men Raadet er
ikke stadfæstet.

En anden Melding siger, at Bul-
garene har indtaget Gadeneseme
saa 21 Mil fra Konstantinopel. Et
det Tilfælde, saa er det en vigtig
Erobring, da Byen var Hovedkvar-
ter for Nazim Paschas Stab.

London, 15. Nov. — Bennett
Burleigh beskriver i en Depeche fra
Mustapha Pascha til "Daily Tele-
graph" Kampen omkring Adriano-
pel. Han siger:

Bort Arthur opviste ingen mere
storartet eller frygteligere Effekt end
Bombardementet Søndag Aften. Hun-
dredes af Bomber sprang i samme
Række over og omkring Adriano-
pel. Stønnen af alle Størrøtter og
Slags indgjorde en flammende og
brulende Inferno, hvis Vibrerne
man maa have følt flere Mile langs
Balkanbjergene. Tyrkerne søgte at
bevare Lidten, men var snart over-
mandede af Belegernes Artilleris
Styrke, Energi og veltrettede Skud.

Korrespondenten beskriver, hvor-
ledes Bulgarene bestormede Fortene
i hans Nærhed og skildrer den
han vilde møde, fastede han sig ind
og overtog Ledelsen af denne Kamp
for Folket uden Hensyn til egen
Staabne eller Fremtid, med en Til-
lidsbetælle af Selvsensyn, der er
storartet, og med en inspirerende
Maat, der gavner sin Vige endog i
hans egen Nærd. Som en Følge
deraf er Nationen bleven vakt op og
bragt Anfæt til Anfæt med det
levende "Åsue" som aldrig før.

Det er blevet givet ham at revro-

ingen omste at give efter. Endelig
fjædede de Tyrker, som kunde fly,
men de efterlod et gyseligt Spor
af døde og døende paa Slagmarken.
Slaget varede i flere Timer i øjen-
de Regnvej.

Men trods Vejret gaar den bulgariske
Transport sin Gang, og jeg har
omkring Andrianopel set i Titu-
sindvis af Haar og Fæcturerer for-
uden enorme Mængder af frisk
Brød til Føde for Soldaterne; des-
uden kan Kolonialvarer, Vegetabler
af alle Slags saa vel som Brænd-
stofs Vin og Tobak faas.

Korrespondenten tilføjer, at Vejret
er klart af, og Bulgarene drager
nærmere. Han haabede at være
i Løbegravene, naar Kastningen
skulde ske. Han slutter med at sige, at
Tropperne i Andrianopel er velfor-
synede med Fødevarer, men den ci-
vile Befolkning lider Hunger.

London, 16. Nov. — Bulgariens
Betingelser for at slutte Fred med
Tyrkiet indeholder ifølge Melding til
Wien følgende 6 Væsemmelser:

1. Tchatalja-Særens Overgivelse
og dens Inddrægtelse under Bulgar-
ernes Bevogtning.
2. At Tyrkerne rømmer Adriano-
pel, Skutari, Monastir og Samina.
3. Betaling af Krigs-Slædes Er-
statning.
4. At Tyrkiet give Afkald paa det
erobrede Landomraade.
5. Konstantinopel internationali-
seres.
6. Dardanel-Strædet aabnes, og
Saloniki gøres til en Frihavn.

Korrespondenten bemærker, at da
Bulgarene allerede har erklæret
sig villige til at lade Magterne af-
gøre Konstantinopels og Dardanel-
lernes Status, saa synes de sidste
to Væsemmelser uden Betydning.

"Daily Telegraphs" Korrespon-
dent siger: "Jeg forlader Konstan-
tinopel og rejser til Tchatalja Linien
for at blive Vidne til sidste Akt i
Dramaet-Tyrkiets arelose Udgang
fra Europa efter seks Aarhundredes
Panture, Krigsforløb, forfærdige An-
ledninger og kommerciel Stagnation."

En Atmosfære af Resignation
over for Stabens ubønhørlige For-
dring har lagt sig over de tyrkiske
militære og civile Mændigheder. De
synes alle at være ude af Stand til
at gøre videre for at redde Staten,
at være forudgrebne af den Ide, at
det ikke skaar krevet i Stabens
Vog, at Staten skal fæleses.

Europæisk Tyrki, omfattende Hu-
melia, betragtes som haabsløst tabt,
og det eneste, som den tyrkiske Sa-
kter endnu er i Stand til, er at
fælde nogle vilde Taarer over den
Mullighed, at det endog kan komme
til at miste en Del af Konstantino-
pel.

En Udtalelse om Roosevelt efter Valget.

(Boston Journal).

Theodore Roosevelt staaer i Dag
fremfor nogen Stinde som den stør-
ste levende Amerikaner, med en
Nærd af Hengivelse for sit Lands
sænde Interesser, uovertruffen af
nogen Mand i Kapløbet. Intet An-
vælt i hans Livsord indeholder Fi-
nere og noblere Værd end det, der
lige er end. Bevindende fra Begyn-
delser af, hvor højt en Modstand
han vilde møde, fastede han sig ind
og overtog Ledelsen af denne Kamp
for Folket uden Hensyn til egen
Staabne eller Fremtid, med en Til-
lidsbetælle af Selvsensyn, der er
storartet, og med en inspirerende
Maat, der gavner sin Vige endog i
hans egen Nærd. Som en Følge
deraf er Nationen bleven vakt op og
bragt Anfæt til Anfæt med det
levende "Åsue" som aldrig før.

Det er blevet givet ham at revro-

tertere dette Lands alvorlige Mands
og Kvinders Gaad, deres Næste og
høje Enthusiasme, hvis Agt det er
at bedre Livsforholdene. Stadig har
Synet af en stampepublik, troen-
de paa Nærfærdighedens Sæde, reali-
serende Menneskets Broderkab, lyst
for ham.

Han har vakt det hele Folk til at
se, at Politikken kan bringes til at
sjæne Humaniteten og Nærfærdigh-
den. Gele Bevægtelsen har bidraget
til at vække vort Folks Samvittig-
hed. Som en Tjeneste for Folket
overgaar hans sidste Værding endog,
hvad han opnaaede i de syv Aar,
han var Præsident.

Det gaar løs med Slag igen.

Under 16. ds. meldtes over Lon-
don, at Bulgarene paany havde
begyndt Angreb paa Tchatalja-For-
terne, samt dig over hele Linien, og
at de ifølge Melding fra Sofia allere-
de havde gjort nogen Fremgang.

Under 17. ds. læses saa videre,
og saa fra London:

Underhandlingerne angaaende
Paabenstilstand er laaet fejl, og
Bulgarene aabnede i Dag Angreb
paa Tyrkerne langs hele Tchatalja-
Linien. En haer Kanon-Duel har
været forsat gennem Dagen.

Det synes at være en Forberede-
lse fra Bulgarenes Side paa et In-
fanteriangreb. Den tyrkiske Flaade
deltog i Slaget baade fra Marmara-
sken og Sortehavet. — Den tyrki-
ske Oberkommanderende, Nazim Pa-
sha, siger i en Melding Søndag
Aften, at de har tilbagelagt Bul-
garenes Angreb og sødelt tre bulgar-
iske Batterier. For øvrigt har
man i London inter hørt om Ud-
faldet af Slaget, der sluttede ved
Aftenstid.

Taft udtaler sig om Valgudfaldet.

Washington, D. C., 14. Nov. —
Præsident Taft udtalte sig i Aftes
om Politikken og politiske Barrierer.
Det var hans første offentlige Ud-
talelse efter Valget. Præsidenten
sagde blandt andet: "Jeg nærede,
som min Lederstilling krævede det,
et stærkt Haab om, at Resultatet
ville blive anderledes. Jeg blev
forbavset over Mr. Roosevelts Sty-
rke, sammenlignet med den regulære
republikanske Valgliste. Jeg var na-
turkvis ikke blind for den volds-
gæring, at hvis man tager en Ma-
joritet og deler den i to, vil den
kompatte Minoritet (det demokrati-
ske Parti) befejre begge de Parter,
medmindre den splittede Majoritet
var meget stor, og det var ikke vor.
Saaledes gik det ogsaa. Stant jeg
naerede godt Haab om at gaa af
med Sejren, var jeg dog ikke i den
Sindstæmning, at et Nederlag kun-
de mig sunderlig, og nu forekom-
mer det mig, som jeg aldrig havde
ventet noget andet Resultat end det,
som indtraf."

Angaaende det nye Partis Over-
tagelse af Regeringen sagde Præ-
sidenten: "De Banfærdigheder, jeg fin-
der i de nuværende progressive Plat-
former, er, at de paataager sig at
udsjøre det umulige. De forudætter,
at Lovgivning kan udrette alt, ba-
de lige over for Individet og Sam-
fundet og saaledes onskede Verden
uden at behøve at omstøde de en-
feste Individer, hvoraf Verden be-
staar. Ej heller tager de den Væls-
elsvirkning, som finder Sted Mand
og Mand imellem, med i Betragt-
ning. Man opstiller en Præmie for
Tilhengere af denne Retning, som
er umulig at erholde."

Men Landet har ikke Raad til at
overgive sig til en Klasse Mennesker,

der ikke fortjener nogen højere Rang
i Samfundet end Kvasalvæere gør
inden Lægestanden. Det vilde være
altfor uovælgigt for Samfundslege-
met."

Følge denne Udtalelse karakteri-
serer Præsidenten Gub. Wilson og de
øvrige demokratiske Ledere som Kva-
salvæere — jaat se.

Blandede Meddelelser.

Woodrow Wilson erklærede Fredag
Aften i New York, at han vil sam-
mentkalde Kongressen i Ekstraesjøsion
for at revidere Toldloven ifte senere
end 15. April næste Aar.

Regeringen i Washington er ble-
ven enig med den russiske Regering
om en Handelstraktat, som skal
træde i Stedet for den af 1838,
som ikke gælder længere end til dete
Aars Udløb. Den nye Traktats
Indhold er ifte endnu offentliggjort.

Fra Detroit, Mich., meldes un-
der 14. ds., at Lake Huron Dagen
forud hjemstogtes af en af de volds-
samte Storme, man har kendt i
mange Aar. Den stærke Vind, 50
Mil i Timen, ledages af Regn og
Skud. Der høres dog ifte om
færlige Ulykker fra Stormen.

De sidste Valgmeldinger fra Ca-
lifornia giver Roosevelt et Stemme-
antal af 66 over Wilson. Men den-
nes Venner mener, at der er begaaet
Valgfusk, saa de truer med at lade
Sagen gaa ind til Kongressen for
der endelig at afgøres.

Postmesteren i Beresford, So.
Dak., C. A. Ramsdell, blev forelden
brændt ihjel under sin Automobil.
Han havde været en Tur i Sioux
Falls og vendte, da han kørte tilba-
ge. En anden Mand, som kørte sam-
men med Postmesteren, kom godt
fra det, men han var ifte i Stand
til at redde denne.

Det fortælles i "Stand.", at en
ung Mand ved Navn Stelly Chas-
blough, der har sit Ojem i Nærheden
af Kenosha, So. Dak., har plukket
og hjemført 120 Gulds Majs i
10 Timer, i tre Læs, og det var for
ham kun et almindeligt Dagsarbej-
de. I tre Uger har han gennemsnit-
lig plukket 80 Bushels om Dagen.

Den nylagte Gubernør (Demo-
krat) for Nebraska, John S. More-
head, fortalte Commercial Club i
Omaha forelden Aften, at han ven-
ter ifte at blive Gubernør længere
end i to Aar. Han agter nemlig at
gennemføre et Par Reformere, som
vil gøre ham umulig for Genvalg.
Som den ene Reform antogede han
Anvendelse af Straffanger til at
forbedre Statens Landeveje.

Forhøret angaaende Dynamitex-
plosionerne fortsattes fremdeles i
Indianapolis, og det er ganske mær-
ke Afsløringerne Orlie E. McManigal
lægger for Dagen, lærlig da an-
gaaende James V. McNamaras
Bedrifter og Forholdene for Bro og
Jernarbejderforbundet. Frank W.
Moan, skal ogsaa have været fuldt
vidende om og billigt Eksplosioner-
ne.

Fra Spokane, Wash., meldes un-
der 14. ds., at Farmerne fra mange
Stater, som er samlet der til "Na-
tional Orange" Konvention, fralæ-
ger sig Anbæret for de høje Priser
paa Livsforbrændheder. De haaber
at Farmeren foar kun 30 a 40 Pro-
cent af, hvad Produfterne koster
Forbrugeren. Der anbefales Marke-
der, hvor Forbrugeren kan købe di-
rekte fra Farmeren.

Jorden rundt.

I en ægyptisk Pyramide skal der
være fundet en 4000aartig Leddedul-
le, der kan strige.

Paa et Hospital i Rom er Ita-
liens ældste Kvinde afgaaet ved Dø-
den i en Alder af 110 Aar.

Vindhøsten i Frankrig. Paris, 2.
November. Efter hvad "Moniteur
Binicole" meddeler, er Vindhøstens
Værdi i Frankrig i Aar 25 pCt.
højere end i Fjor.

Nobelpræmien. Stockholm, 2. No-
vember. "Stockholms Tidningen"
meddeler, at Nobelpræmien i Lite-
ratur efter al Sandfærdighed vil
blive tildelt Anatole France.

Arresteret Præs. Den norske Pa-
stor Salvorien, som ogsaa har gen-
nempløjet Danmark med Foredrag
om Aarligbed, er i Ekssjøs i Sver-
rig bleven arresteret for Sædelig-
hedsforbrydelse.

De franske Socialister vedtog den
3. ds. paa deres kongres en Dags-
orden angaaende Nædfærdigheden
af en fredelig Udenrigspolitik, der
dog maa være besluttet paa at for-
svare den nationale Uafhængighed.

Konflikten Polarekspedition. Ar-
changelst, 1. Nov. Damperen "Re-
nonka", der er ankommet hertil fra
Norge, meddeler, at Damperen, "Del-
lig Rhoda", der den 27. August af-
gik herfra, rapporterer, at skaptajn
Sedovs Polarekspedition er forulyk-
ket. Der er dog ifte indløbet Be-
kræftelse fra anden Side.

England og Danmark. London,
1. November. Den tysk-engelske For-
snaelses-konference har i Dag af-
holdt sit Slutningsmøde. Man ved-
tog en Resolution, i hvilken Tilbej-
bringelsen af et fredeligt Udbrin-
de de to Lande erklæredes nødven-
dig. Efter at de tyske Delegerede
havde udtalt en Tak for Gæstven-
skabet, sluttede Konferencen.

Romerne. I det engelske Under-
hus meddelte Premierminister As-
quith forelden under Debatten om
Væretelsen af et irsk Senat, at han
agtede at ifte bemdelige Udbrin-
ger til det oprindelige Forslag. Ef-
ter dette skal Senatet bestaa af 40
Medlemmer, der udnævnes af Rijs-
regeringen. I Tilfælde af Afgang
skulde de ledige Pladser betættles af
den irske Regering. Premiermini-
stere foreslaar nu, at eventuelle
valante Pladser skal betættles ved
Forsødsstalsvalg. Debatten blev ud-
sat for at give Huset Tid til at sætte
sig ind i det nye Forslag.

Skentf. Indvandring til Sverrig.
Den svenske Stats statistiske Bureau
har uarbejdet en interessant Over-
sigt over, hvilken Nationalitet de
7752 Personer tilhørte, som i 1911
kom fra Udlandet og tog Bopæl i
Sverrig.

Det viser sig da, at ca. 72 pCt.
af samtlige Indvandrere var af
svenf Nationalitet og kun ca. 28
pCt. var saaledes i egentlig Fortand
fremmede. Deres Antal var 2183,
og ca. en Fjerdedel af dem var
fra Finland; derefter fulgte i An-
tal Tyskere, Amerikanere (d. v. s.
Svenskere, som havde erhvervet ame-

rikansk Statsborgerret) og Danilere,
af hvilke der indvandrede 324.

Bald. Poussens Traadsløse. Lon-
don, 31. Oktober. (Fra en lærlig Kor-
respondent til "Jyll. Pst."). I Un-
derhusets Udbalg til Underfølgelse
af Kontrakten med Marconi-Selska-
bet fremlagde Lord Robert Cecil i
Dag en Rapport over Poussens
System for traadsløse Telegrafi, ud-
arbejdet af Postvæsnets og Marine-
ministeriets Teknikere, der deri er-
klærede, at man med Poussens Sys-
tem kan arbejde med Stærkstrøm
over en Distance af 900 "miles",
og at de til Trods for, at Poussens
Selskab manglede Pengemidler, og
der jaanedes Erfaring for, at der
ved Stærkstrøm kunde telegrafere
over 2000 "miles", var overbeviste
om, at Poussens Opfindelse vilde
være et fintt System og fuldst-
vendt i Stand til at løse den Opgave,
der ønskedes løst ved det britiske
traadsløse Projekt.

Lord Robert Cecil bebrejdede
Postministeriet, at denne Rapport
synes at være bleven hemmeligholdt.

Der oplystes endvidere, at den
britiske Regering har sendt to Sag-
kundige til San Francisco for at
afgjøre Rapport om Poussens Virk-
somhed der. Rapporten skal afgives
i næste.

En Bulgark Udtalelse om status
ano. Det officielle Blad "Mir" skr-
iver i en ledende Artikel bl. a. føl-
gende:

Svis det europæiske Diplomati
ovrigt sigter efter Krigen at gen-
oprette Freden paa Balkanhalvøen
definitivt, maa det formelt give
Afkald paa Dretholdelsen af status
ano, thi dennes Dretholdelse er
umulig efter de blodige Ofre, Bal-
kanhalvøen har bragt, og de be-
rømmelige Sejre, deres taare Ar-
meer har vundet. Krigen har radi-
kalt forandret Situationen, og der-
for maa Forandringen i den poli-
tiske Stilling ogsaa blive af radi-
kal Art. Den nye Ordning maa
saa i Forhold til de forbundne Ar-
meers Sejre, til det udgaaede Blod
og de store materielle Ofre.

En engelsk Udtalelse om Krigen.
Minister Churchill holdt den 30.
Okt. i Sheffield en Tale, i hvil-
ken han udtalte Saadet om, at alle
Nationer efter Krigen's Afslutning
vilde være enige om, at de Øst-
sagsmaal, der havde forvoldt den nuvæ-
rende Krig, ifte en Gang til bør
kunne være Aarsag til en Krig. Alle
Regeringer uden Undtagelse er ov-
rigt lig betragtet for at finde en For-
mel, der kan lade de krigsførende
væderares Nærfærdighed og være til
Gavn for de i Konflikt indvirkede
Folkeslag. Krigen er udbredt med
en vældig Eksplosions magt paa
Graft. Gæm vilde nu over for en
saadan Billigedsytring driste sig til
at paaslaa, at Styren aldrig kun-
de være et Vægemiddel, eller hvem
ville være uoprigtig nok til at er-
klære, at frigeriske Dnder ifte kan
hvilke nogen vital Rolle i funde og
ærefærdige Nationers Liv, eller hvem
endelig vilde være taabelig nok til
at tro, at en Antagonisme, der for-
klæres gennem Historien og Tiden,
kan udjævnnes gennem Politikers og
Diplomaters Konventioner, der jo
dog kun bliver paa Overfladen? Storbri-
tannien maa være rustet for
alle Tilfælde. Det er godt nok at
være taalmodig, betamfom og fred-
effende, men det er ifte nok. Vi maa
saaledes sluttede Churchill, ogsaa
være stærke, fulde af Selvtillid og
enige.